

13. ŚWIAT PRZYRODY: klimat, świat roślin i zwierząt, krajobraz, zagrożenie i ochrona środowiska naturalnego, klęski żywiołowe, przestrzeń kosmiczna*

13a.mp3 długość nagrania: 06:59

Klimat, pogoda

pogoda / zmienna pogoda	weather / unsettled weather
deszczowa pogoda / kałuża	rainy weather / puddle
prognoza pogody	weather forecast
mapa pogody	weather chart
błyskawica / grzmot, grzmieć	lightning / thunder
burza / burza śnieżna	storm / blizzard
chmura	cloud
deszcz	rain
silny/słaby deszcz	heavy rain/light rain; (przelotny deszcz) shower
klimat	climate

materiały pochodzą z książki *Tematyczny słownik polsko-angielski*, www.enet.pl

ostry/umiarkowany/łagodny klimat	harsh/moderate/mild climate
księżyc / planeta / gwiazda	moon / planet / star
lód / lodowaty, oblodzony	ice / icy
mgła / jest mgliście	fog / it's foggy
	mist / it's misty
mżawka, drobny deszcz	drizzle
pada drobny deszcz	it's spotting
niebo	sky
<coś> nie ma granic (powiedzenie)	The sky's the limit.

pora roku	season
wiosna	spring
lato	summer
jesień	autumn, USA: fall
zima	winter

powietrze	air
słońce	sun
słońce wschodzi/zachodzi	the sun is rising/setting
wschód słońca/zachód słońca	sunrise / sunset
stopień / jest 20 stopni Celsjusza	degree / it's 20 degrees Celsius
susza / suchy	drought / dry
śnieg / chlapa	snow / slush
tęcza	rainbow
wiatr / bardzo silny wiatr	wind / very strong wind
wilgotno / wilgotność	humid / humidity
wysoka/niska temperatura	high/low temperature
wyż / niż	high pressure / low pressure
zero / 5 stopni poniżej zera	zero / 5 degrees below zero
zimno / ciepło	cold / hot

03:48

Jaka jest pogoda?	What's the weather like?
Jest wietrzny dzień.	It's a windy day.
Jest deszczowy dzień.	It's a rainy day.
Jest słoneczny dzień.	It's a sunny day.
Jest zimno / ciepło.	It's cold / hot.
Jest bardzo zimno / gorąco.	It's freezing / boiling.

www.maturazangielskiego.net - bezpłatne materiały, zadania, forum, ogłoszenia...

chmurzy się / rozpogadza się	the sky is darkening / it's clearing up
zanosi się na deszcz	it looks like rain
pada deszcz/śnieg/grad	it's raining/snowing/hailing
pada deszcz ze śniegiem	it's sleeting
deszcz ze śniegiem	sleet
leje jak z cebra	it's raining cats and dogs
	it's bucketing down
	it's pouring down
świeci słońce	the sun is shining

trzymać pieniądze na czarną godzinę to keep money for a rainy day
(powiedzenie)

Przykładowa prognoza pogody

⏴ 05:05

And now the weather forecast for tomorrow.

Denmark and Norway will be cloudy with spells of rain. Sweden will be drier with some sunshine. There will be strong south-easterly winds, especially in northern Norway. It will be rather chilly, with temperatures around 10 degrees Celsius. Belgium and Holland will have sunshine and showers. Some of them will be heavy and thundery.

Germany will be largely cloudy with spells of rain and temperatures reaching 15 degrees Celsius. The Alps will have heavy, thundery rain and sleet. In France, there will be thundery showers or heavy rain, easing later in the day. The south-east will stay mostly dry with sunny spells. There will be brisk south-westerly winds. Northern Spain will have heavy downpours later in the day. However, the southern coasts will stay dry and bright. There will be some strong winds, both in Spain and Portugal. Temperatures will be around 10 degrees Celsius.

There'll be moderate southerly breezes blowing around Italy, with temperatures reaching 16 degrees, lots of sunshine and no rain. Sounds great, doesn't it?

13b.mp3 długość nagrania: 03:20

Świat roślin

chwast / odchwaszczać	weed / to weed, to do some weeding
dzika przyroda	wildlife

materiały pochodzą z książki Tematyczny słownik polsko-angielski, www.enset.pl

kwiat	flower
bukiet kwiatów	bunch of flowers, bouquet
ułożenie kwiatów	a flower arrangement
kwiaciarnia	florist's, flower shop
liść / łodyga	leaf / stem
ogród / ogrodnik	garden / gardener
roślina	plant
róża / tulipan / fiołek	rose / tulip / violet
szklarnia	greenhouse
taczka	wheelbarrow
trawa / trawnik / kosić trawnik	grass / lawn / to mow the lawn
kosiarka	lawnmower
żywopłot / przycinać żywopłot	hedge / to trim the hedge
nożyce, sekator	shears

⏴ 01:37

kwitnąć / pachnieć

to bloom, to blossom / to smell

podlewać kwiaty

to water flowers

ścinać/zrywać kwiaty

to cut/to pick flowers

siać / sadzić / plantacja

to sow / to plant / plantation

zapach, woń

scent

⏴ 02:13

choinka

Christmas tree

gałąź

branch

grusza / jabłoń / śliwa

pear tree / apple tree / plum tree

korzeń / pień

root / trunk

krzak, krzew

bush, shrub

las / leśniczy

forest, wood / forester

sosna / wierzba

pine / willow

piłować drzewo

to saw a tree

ściąć drzewo

to chop a tree down

rąbać drzewo

to chop wood

sadzić drzewa

to plant trees

13c.mp3 długość nagrania: 10:17

Świat zwierząt

owad	insect
ssak	mammal
gad	reptile
płaz	amphibian

Owady

biedronka	ladybird, USA: ladybug
chrząszcz, żuk	beetle
ćma	moth
insekt	insect
karaluch	cockroach
komar	mosquito, gnat
motyl	butterfly
mrówka / mrowisko	ant / anthill
mucha	fly
osa / pszczoła	wasp / bee
pająk / pajęczyna	spider / cobweb
pchła / pluskwa / wesz	flea / bug / louse
ślimak	snail
wolno jak ślimak	at a snail's pace
ślimak nagi / powolny	slug / sluggish

Ryby, płazy i gady

↓ 01:39	
aligator / krokodyl	alligator / crocodile
jaszczurka / ogon	lizard / tail
karp / węgorz	carp / eel
rekin	shark
ryby / łuski	fish / scales
wąż / żmija	snake / viper
żaba	frog
żółw	tortoise
żółw wodny	turtle
mały żółw wodny	terrapin

materiały pochodzą z książki Tematyczny słownik polsko-angielski, www.enset.pl

↓ 02:31

bocian
dzieciół
gęś
gołąb
jastrząb
kaczka
kogut / kura
mewa
orzeł
 sokoli wzrok
 On ma sokoli wzrok.
papuga / kanarek
pingwin
słowik
 Śpiewa jak słowik.
sowa
wróbel

drób
gniazdo
klatka / trzymać w klatce
 włożyć do klatki
latać / śpiewać / znosić jaja
pióro / skrzydło / dziób

↓ 04:27

bydło
byk / (być nieostrożnym)
chomik / świnka morska
delfin
foka
gepard
goryl
kangur
koń

Ptaki

stork
woodpecker
goose (liczba mnoga - geese)
pigeon, dove
hawk
duck
cock / hen
seagull
eagle
eagle eye
He has an eagle eye.
parrot / canary
penguin
nightingale
She sings like a nightingale.
owl
sparrow

poultry
nest
cage / to cage
to put a bird in a cage
to fly / to sing (to whistle) / to lay eggs
feather / wing / beak

Ssaki

cattle
bull / (<to be> like a bull in a china shop)
hamster / guinea pig
dolphin
seal
cheetah
gorilla
kangaroo
horse

www.maturazangielskiego.net - bezpłatne materiały, zadania, forum, ogłoszenia...

kot / kociątko	cat / kitten
pies / szczeniak	dog / puppy
krowa	cow
lew / tygrys	lion / tiger
lis	fox
małpa	monkey
mysz / szczur	mouse (myszy - mice) / rat
niedźwiedź (polarny)	(polar) bear
niedźwiedź brunatny	brown bear
nietoperz	bat
owca	sheep (owce - sheep)
renifer	reindeer (renifery - reindeer)
słoń / trąba / kły	elephant / trunk / tusks
świnia	pig
wielbłąd	camel
wieloryb	whale
wiewiórka	squirrel
wilk	wolf (wilki - wolves)
zając / królik	hare / rabbit
żyrafa	giraffe

czyścić / poić	to clean / to give water (to water)
karmić	to feed
doić krowę	to milk a cow
gryźć / głaskać	to bite / to pat, to stroke (a cat/dog)
polować / polowanie / myśliwy	to hunt / hunting / hunter
szkolić psa/kota	to train a dog/cat
treser psów	a dog trainer
wyprowadzać psa na spacer	to walk a dog
trzymać psa na smyczy	to walk (keep) a dog on a lead
tresować / hodować	to train / to breed
uśpić / oddać zwierzę do uśpienia	to put down / to have an animal put down
	to put to sleep / to have an animal put to sleep
weterynarz	vet
wymierać	to die out, to become extinct
wymarły gatunek	extinct species

chlew / stajnia / obora pigsty / stable / cowshed

materiały pochodzą z książki Tematyczny słownik polsko-angielski, www.enset.pl

dzikie zwierzęta	wild animals
futro, sierść / futrzany	fur / furry
jedzenie dla psa/kota	dog food / cat food
łapa / pazury / ogon	paw / claws / tail
mięsożerne	carnivore
roślinożerne	herbivore
wszystkożerne	omnivore
samica / samiec	female / male
schronisko / buda	shelter / kennel

brzęczeć / ćwierkać	to buzz / to twitter
machać ogonem	to wag (its) tail
miauczeć / mruczeć	to mew / to purr
ryczeć (o lwie, tygrysie)	to roar
szczekać / warczeć	to bark / to growl
śpiewać (o ptakach)	to sing

13d.mp3 długość nagrania: 04:25

Krajobraz

cieśnina / zatoka / półwysep	strait / gulf, bay / peninsula
dolina	valley
dżungla	jungle
góra / szczyt góry	mountain / peak
górzysty	mountainous
granica	border
jaskinia	cave
stalagmit	stalagmite
stalaktyt	stalactite
jezioro / brzeg jeziora	lake / lakeside
kanał / rzeka	channel, canal / river
kraina, region, okolica	region
kraj / kontynent / Ziemia	country / continent / the Earth
➔ Patrz również: przykładowe miasta, państwa i kontynenty, pkt 14A, str. 143.	
las / las deszczowy	forest, (mniejszy las - wood) / rainforest
lawą	lava

www.maturazangielskiego.net - bezpłatne materiały, zadania, forum, ogłoszenia...

ląd / morze / ocean	land / sea / ocean
lodowiec / polodowcowy	glacier / glacial
góra lodowa	iceberg
łąka	meadow
nizina / wyżyna	lowland, plain / upland
pagórek, wzgórze	hill
plaża / piasek	beach / sand
pustynia / pustynny / oaza	desert / desert / oasis
skała / kamień	rock / stone
skalisty / kamienisty	rocky / stony
stok, zbocze, pochylenie terenu	slope
strumień, strumyk	stream
wodospad	waterfall

wschód / wschodni	East / eastern
zachód / zachodni	West / western
północ / północny	North / northern
południe / południowy	South / southern

wulkan	volcano
wyspa / wyspiarz	island, isle / islander
bezludna wyspa	desert island

⬇️ 03:41

krajobraz	landscape, scenery
niesamowite/wspaniałe widoki	amazing/great views
cudowne/fantastyczne widoki	wonderful/fantastic views
niewiarygodne widoki	incredible views
zapierające dech widoki	mind-blowing views
otaczać / otoczenie	to surround / surroundings
płynąć (o rzece)	to flow

13e.mp3 długość nagrania: 04:45

Zagrożenie i ochrona środowiska naturalnego

atmosfera, powietrze / atmosferyczny atmosphere / atmospheric
 materiały pochodzą z książki *Tematyczny słownik polsko-angielski*, www.enet.pl

efekt cieplarniany	greenhouse effect
globalne ocieplenie	global warming
ekologia / ekolog	ecology / ecologist
ekosystem	ecosystem
elektrownia	power station
elektrownia jądrowa	nuclear power station
elektrownia wodna	hydroelectric power station
energia alternatywna	alternative energy
alternatywne źródła energii	alternative energy sources
energia słoneczna	solar power, solar energy
energia wodna	waterpower
energia wiatru	wind power
globalne obawy, lokalne rozwiązania	global concerns, local solutions
katastrofa / klęska żywiołowa	catastrophe / natural disaster
komin / fabryka	chimney / factory
wydzielać (np. gazy, ciepło)	to give off
kwaśny deszcz	acid rain
las deszczowy / wycinanie lasów	rainforest / deforestation
nieszkodliwy dla środowiska	environmentally friendly
ochrona środowiska	environment(al) protection
skażenie środowiska	environmental contamination
pas zieleni wokół miasta	green belt
promieniowanie ultrafioletowe	ultra-violet radiation
przyczyna / skutek <czegoś>	reason (for/why...)/ result (of...)
wynikać z...	to result from...
przyrost naturalny	population growth
przeludnienie	overpopulation
recykling / utylizować	recycling / to recycle
ponownie wykorzystać	to re-use
spaliny (samochodowe)	(car) fumes
ściek / odpady	sewage, effluent / waste
środowisko naturalne	the environment
tlen	oxygen
dwutlenek węgla	carbon dioxide
tlenek węgla	carbon monoxide
warstwa ozonowa	ozone layer
wyciek ropy	oil spill
przecieki z tankowców	tanker leaks

wysypisko śmieci	landfill site
małe wysypisko śmieci	(rubbish) dump
zanieczyszczać	to pollute, to contaminate
zanieczyszczenie / zanieczyszczony	contamination / contaminated
	pollution / polluted
bardzo zanieczyszczony	heavily contaminated/polluted
zanieczyszczenie wody/powietrza/gleby	water/air/land pollution
Moje miasto jest (bardzo) zanieczyszczone.	My city is (heavily) polluted.
zdrowie / zdrowy	health / healthy
świeży / czysty	fresh / clear

Może prowadzić do...	It can lead to...
Może powodować	It can cause...
Jest spowodowane przez...	It is caused by...

F 13f.mp3 długość nagrania: 02:44

Klęski żywiołowe

katastrofa / klęska żywiołowa	catastrophe / natural disaster
cyklon	cyclone
epidemia	epidemic
głód / głodować	famine, starvation / to starve, to be starving
umierać z głodu	to starve to death
huragan / wiatr / wichura	hurricane / wind / gale
lawina	avalanche
powódź / zalany	flood / flooded
pożar / spalony	fire / burnt
gasić (pożar)	to put out (a fire)
susza / (całkowicie) wysychać	drought / to (completely) dry up
tornado	tornado, USA: również twister
trzęsienie ziemi / drganie	earthquake / tremor
wybuch	(wulkanu) eruption, (gazu) explosion
wypadek	accident
10 ludzi zginęło/zostało rannych	10 people were killed/were injured
cudem ocalał	he was saved by a miracle
narazić życie	to risk one's life

materiały pochodzą z książki Tematyczny słownik polsko-angielski, www.enet.pl

Ryzykował swoim życiem.	He risked his life.
poszukiwania / szukać	search / to search (for...)
przeżyć, przetrwać, ocalać	to survive
ocalał	he survived
przetrwanie, przeżycie	survival
ocalały	a survivor
uniknąć niebezpieczeństwa	to escape danger
zatonąć (o statku)	to sink
utonąć (o człowieku)	to drown
zniszczyć / zniszczenie	to destroy / destruction

G 13g.mp3 długość nagrania: 02:59

Przestrzeń kosmiczna - poziom rozszerzony

Planety:

Merkury	Mercury
Wenus	Venus
Ziemia	Earth
Mars	Mars
Jowisz	Jupiter
Saturn	Saturn
Uran	Uranus
Neptun	Neptune
Pluton*	Pluto

*planeta karłowata

astronauta	astronaut
czarna dziura	black hole
Droga Mleczna	the Milky Way
galaktyka / galaktyczny	galaxy / galactic
kosmos / kosmiczny	cosmos / cosmic
orbita	orbit
okružać	to orbit
wchodzić na orbitę	to go into orbit
pełnia księżyca	full moon

www.maturazangielskiego.net - bezpłatne materiały, zadania, forum, ogłoszenia...

chodzić po księżycu	to walk on the moon
planeta / gwiazda / księżyc	planet / star / moon
podróż na Marsa	a voyage/journey to Mars
prom / pojazd / statek kosmiczny	space shuttle / spacecraft / spaceship
przyciąganie	gravity
siły grawitacji, przyciągania	gravitational forces
satelita / sonda	satellite / probe
stacja kosmiczna	space station
teleskop	telescope
UFO	UFO (unidentified flying object)
Wielki Wybuch	the Big Bang
teoria Wielkiego Wybuchu	the Big Bang theory
wszechświat	the universe
zaćmienie	eclipse
częściowe zaćmienie	partial eclipse
całkowite zaćmienie	total eclipse
zaćmienie słońca/księżyc	solar/lunar eclipse
być w stanie nieważkości	to be weightless
nieważkość	weightlessness
wystrzelić	to launch
odliczanie	countdown